

Plan van aanpak Financiële Participatie Zonneweide De Heul en Stroomveld De Knoest

Houten, 28 maart 2022

Onder verantwoordelijkheid van
Coöperatie Duurzaam Eiland u.a. en
Coöperatie Opgewekt Houten u.a

Plan van Aanpak Financiële Participatie

Inleiding

De coöperaties Opgewekt Houten (COH) en Duurzaam Eiland (CDE) hebben samen met de projectontwikkelaars BHM Solar (BHM) en Chint Solar Nederland Projecten (Chint) principeverzoeken ingediend bij de gemeente Houten voor Zonneweide De Heul en Stroomveld De Knoest. Dit in het kader van de tender die de gemeente Houten in 2021 heeft gehouden voor zonnenvelden.

De twee projecten voorzien in totaal 10 ha nieuwe natuur en 40 ha zonnepanelen op het Eiland van Schalkwijk. De plannen passen in het Beleidskader Zonnenvelden dat de gemeenteraad op 8 juli 2021 heeft vastgesteld. Dat regelt de voorwaarden waaronder tot 2025 nog 55 ha zonnenveld op het grondgebied van Houten kan worden vergund.

Begin februari 2022 werd bekend dat Zonneweide De Heul en Stroomveld De Knoest in de tender op de eerste twee plaatsen zijn geëindigd. Met dat positieve besluit zetten de initiatiefnemers nu de volgende stap: de aanvraag voor de omgevingsvergunning. Onderdeel van die aanvraag vormt een plan van aanpak Financiële Participatie (PAFP).

Bij het indienen van de principeverzoeken is al een aantal uitgangspunten vastgelegd op het gebied van de financiële participatie (zie bijlage 1). Inzet is dat Zonneweide De Heul en Stroomveld De Knoest eigendom worden van de omgeving. In dit PAFP wordt uiteen gezet in welke stappen de beide projecten worden gerealiseerd, hoe lokaal eigendom van de projecten wordt georganiseerd, hoe de omgeving – voor zover daar in deze fase al uitspraken over te doen zijn – het daarvoor benodigde geld bijeen brengt, en hoe keuzes en beslissingen over rendement tot stand komen.

Stappen in de realisatie

De uitvoering van de beide projecten vindt plaats in de volgende hoofdstappen:

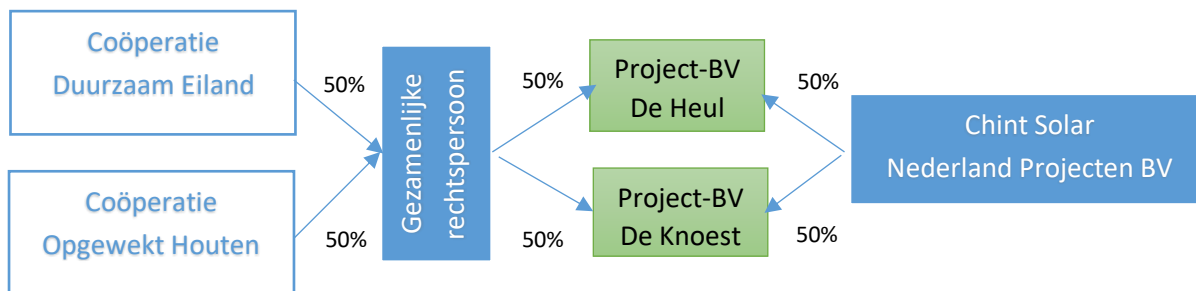
- Fase 1 – deelname aan de tender van de gemeente Houten;
- Fase 2 – aanvraag omgevingsvergunning en verwerving SDE++-subsidie;
- Fase 3 – verwerven financiering en voorbereiden bouw;
- Fase 4 – aanleg van Zonneweide de Heul en Stroomveld De Knoest.

Fase 1 is succesvol doorlopen, inmiddels is fase 2 in volle gang. Fase 3 is naar verwachting in 2023 aan de orde, de aanleg naar verwachting in 2024. Het PAFP moet in fase 2 worden uitgewerkt om tijdig met fase 3 te kunnen starten.

Organisatie van de lokale eigendom

Elk project wordt ontwikkeld in een aparte besloten vennootschap, hierna: de projectvennootschap(en).

In fase 1 hebben de coöperaties een Samenwerkingsovereenkomst gesloten met de ontwikkelaars BHM en Chint. Zie de verklaring hierover in bijlage 2. Afgesproken is dat de coöperaties via een gezamenlijke rechtspersoon 50% van de aandelen van de projectvennootschappen bezitten. De andere helft is in handen van Chint. Zie figuur 1.

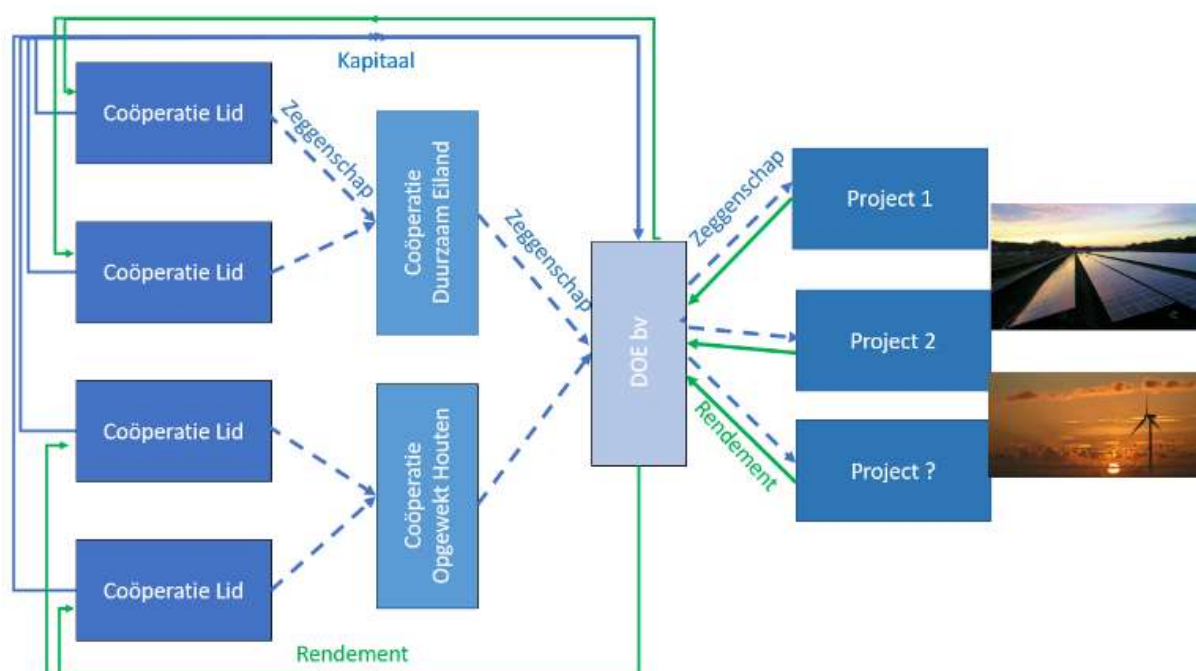

Figuur 1: zeggenschapsverdeling op basis van de Samenwerkingsovereenkomst

De gezamenlijke rechtspersoon en Chint betalen per project elk de helft van de ontwikkelkosten, en leggen elk de helft van het benodigde eigen vermogen in. De coöperaties hebben het recht om de 50% aandelen van Chint over te nemen tegen een marktconforme prijs.

De coöperaties zijn inwonersinitiatieven uit de gemeente Houten. Een coöperatie is een vereniging met een bedrijf. De vereniging onderneemt, de leden maken dat samen mogelijk. Via de coöperaties kunnen inwoners invloed uitoefenen op de projecten, meehelpen aan de financiering van de zonnevelden, en voor het ter beschikking stellen van geld een rendement ontvangen. Voor Zonneweide De Heul en Stroomveld De Knoest verloopt dat via de besloten vennootschap Duurzaam Opgewekte Energie (DOE B.V.).

In figuur 2 is dit uitgewerkt.

Figuur 2: relaties tussen zeggenschap, kapitaal en rendement in coöperatieve projecten

DOE B.V. is opgericht op 25 februari 2022, en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 85691240. De coöperaties hebben elk 50% van de aandelen, en besturen de vennootschap gezamenlijk.

Er is gekozen voor een B.V. omdat deze rechtsvorm qua slagvaardigheid en qua risicoafdekking de meest optimale vorm is. In de statuten en onderliggende reglementen wordt geborgd dat de coöperaties voldoende sturing hebben om te zorgen dat de B.V. in lijn met de doelstellingen van de coöperaties handelt.

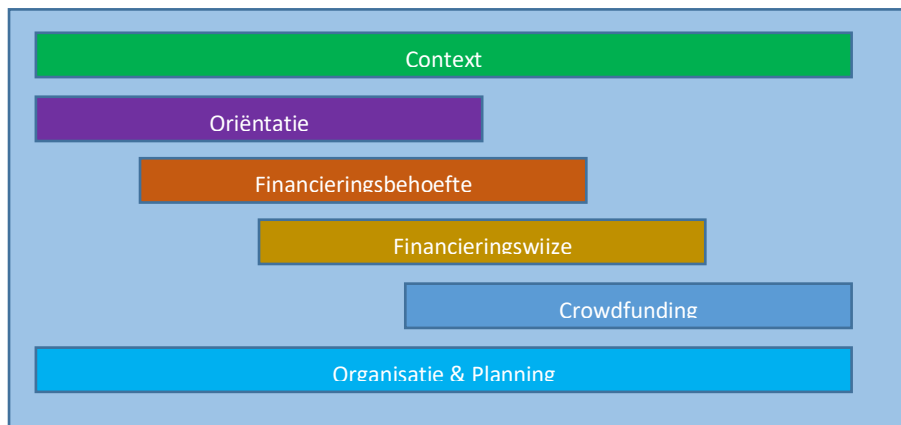
In fase 2 worden de projectvennootschappen opgericht en zal DOE voor 50% eigenaar hierin hebben. Verder is het streven dat DOE in de loop van fase 3 als de financiering van de projecten rond is (bij 'financial close') de aandelen van Chint in de projectvennootschappen overneemt tegen een marktconforme prijs.

Financiering van de projecten

Voor de ontwikkelkosten en het eigen vermogen is veel geld nodig. Ordegrootte is meerdere miljoenen euro's. De stappen die in dit plan zijn beschreven leiden er toe dat de coöperaties op het juiste moment het juiste bedrag beschikbaar hebben om aan hun financieringsverplichtingen te voldoen. Daartoe worden vier fases doorlopen:

1. Oriëntatie;
2. Vaststellen financieringsbehoefte;
3. Vaststellen wijze van financieren;
4. Crowdfunding.

Voorafgaand aan de beschrijving van deze fases, wordt in dit PAFP eerst ingegaan op relevante context, meer in het bijzonder op de turbulentie in de markt. Dan worden de diverse fasen toegelicht. Het PAFP sluit af met organisatie en planning.

Context: turbulentie in de markt

De oorspronkelijke businesscase voor Zonneweide De Heul en Stroomveld De Knoest is opgesteld in de nazomer van 2021. Inmiddels is er veel veranderd. De energieprijzen zijn omhoog gegaan. Dit zou hogere opbrengsten kunnen betekenen, ware het niet dat ook de bouwkosten zijn gestegen. De inkooprij van panelen was al hoog als gevolg van leverings- en transportproblemen. In 2021 was de rente laag en de financiële markten waren stabiel. Op dit moment stijgt het rentepercentage, ook

voor langlopende leningen. De turbulentie in de markt zorgt voor veel onzekerheden bij het opstellen van de businesscase, en daarmee ook over de financieringsbehoefte.

Fase Oriëntatie

De oriëntatiefase loopt al enige tijd. De volgende elementen worden gezien:

1. Ervaringen van andere coöperaties;
2. Subsidiemogelijkheden bij fondsen en provincie;
3. Leningmogelijkheden bij financiers (banken);
4. Opties voor crowdfundingbegeleiding.

Met de diverse organisaties vinden gesprekken plaats en uit diverse bronnen wordt informatie ingewonnen.

Fase Financieringsbehoefte

De invulling van de financieringsbehoefte is afhankelijk van een adequate businesscase. Die moet worden bijgewerkt naar de onzekere tijden van maart 2022. Vast staat in ieder geval dat er behoefte is aan twee vormen van financiering, te weten:

1. Eigen vermogen;
2. Vreemd vermogen.

Het eigen vermogen is nodig om het vreemd vermogen te kunnen verkrijgen. In de aanbidding van de projecten voor de tender is sprake van een verhouding van *15% eigen vermogen/85 % vreemd vermogen*. Echter, de mate waarin banken, de verschaffers van vreemd vermogen, dit accepteren is sterk afhankelijk van de business case. Banken verlangen in zijn algemeenheid een Debt Service Coverage Ratio (DSCR) van 1,2. Dit getal is de verhouding tussen de financiële verplichtingen en de vrije kasstroom. Als de DSCR 1,2 is, komt er jaarlijks 20% meer geld binnen dan er nodig is om aan de betalingsverplichtingen te voldoen. Als de vrije kasstroom relatief laag is, wordt het vereiste aandeel eigen vermogen groter.

Voor het eigen vermogen zijn er twee financieringsvormen, te weten:

1. Eigen vermogen in de vorm van participaties;
2. Eigen vermogen in de vorm van achtergestelde leningen.

In de projectplannen voor Zonneweide De Heul en Stroomveld De Knoest is aangegeven dat ernaar wordt gestreefd om het eigen vermogen bij elkaar te brengen door middel van participaties, bij voorkeur gekocht door inwoners en bedrijven uit de gemeente Houten. Op dit moment is onduidelijk of dat voldoende is. We weten vanwege alle onzekerheden op de financiële markt nog niet precies hoeveel geld er moet worden opgehaald. En het is onbekend of de inwoners en bedrijven in Houten bereid en in staat zijn om de vereiste hoeveelheid geld ter beschikking te stellen.

Uitdrukkelijk wordt daarom ook de mogelijkheid open gehouden om een deel van het eigen vermogen in te vullen door middel van achtergestelde leningen.

Belangrijk is dat er in goed overleg tussen de coöperaties en Chint naar een business case wordt gestreefd die voldoende ruimte biedt om de participanten en financiers een marktconform rendement te bieden. De businesscase biedt de basis om de uiteindelijke financieringsbehoefte vast te stellen. Daarop kan vervolgens een realistische en tegelijkertijd ambitieuze doelstelling worden gebaseerd voor het ophalen van het benodigde bedrag.

Fase Financieringswijze

Als er bekend is wat de financieringsbehoefte is, moet er worden gekeken hoe het benodigde bedrag bij elkaar wordt gebracht. Op basis van het gehele plaatje vindt vervolgens overleg plaats met potentiële verschaffers van het vreemd vermogen en met potentiële investeerders voor het deel van het eigen vermogen, dat verkregen moet worden via achtergestelde leningen. In deze fase worden ook de vorm van en voorwaarden voor de participatie verder uitgewerkt.

Uitdrukkelijk wordt afgewogen of externe ondersteuning hierbij van waarde is, denk daarbij aan organisaties als One Planet Crowd en Duurzaam Investeren.nl. Onderdeel van hun dienstverlening is onderzoek naar de herkomst van het geld (tegengaan van witwassen) en invulling van de zorgplicht jegens particulieren die geld ter beschikking willen stellen. Deze bedrijven vragen een vergoeding voor hun diensten; tegelijkertijd zijn de te verwerven bedragen zeer omvangrijk en is professionele ondersteuning hierbij waarschijnlijk een must.

Crowdfunding

Met crowdfunding wordt bedoeld: het vragen aan huishoudens en bedrijven om geld ter beschikking te stellen voor de aanleg van Zonneweide De Heul en Stroomveld De Knoest. Het doel van de coöperaties Duurzaam Eiland en Opgewekt Houten is duidelijk: de zonnevelden moeten van en voor de Houtenaren zijn. Dat betekent dat er in Houten en omgeving actief geworven wordt. Daarbij wordt in lijn met de uitgangspunten zoals verwoord in bijlage 1 de volgende volgorde in gebieden onderscheiden:

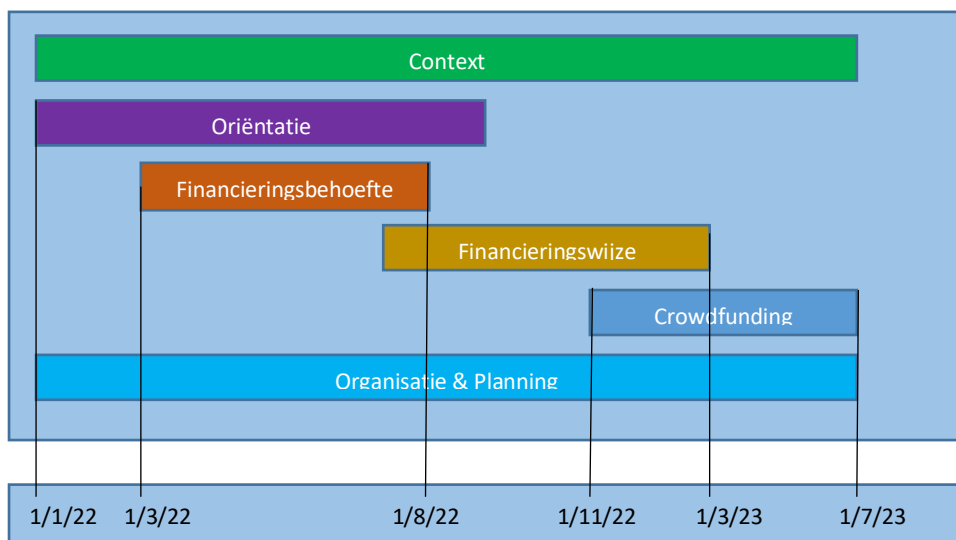
Gebied 1	Direct omwonenden
Gebied 2	Inwoners en bedrijven in Houten
Gebied 3	Inwoners en bedrijven van de Kromme Rijnstreek (Bunnik, Wijk bij Duurstede, Utrechtse Heuvelrug)
Gebied 4	Inwoner en bedrijven in het RES U16-gebied
Gebied 5	Inwoners van Nederland

Voor de gebieden 1 en 2 worden actief informatiebijeenkomsten georganiseerd binnen en buiten de rondweg. Ook wordt proactief contact gezocht met netwerken van mogelijke participanten, denk aan ondernemersverenigingen, serviceverenigingen als Lions en Rotary, sportverenigingen, wijkverenigingen e.d..

Organisatie en planning

Organisatie

De coöperaties hebben een gezamenlijke Werkgroep Financiële Participaties geformeerd. Deze bestaat uit leden met deskundigheid op het gebied van financieringsvraagstukken. Zoals in de paragraaf Fase Financieringswijze gesteld wordt sterk overwogen om een professionele partij met betrekking tot financiering van duurzame initiatieven te betrekken.

Planning
Op zijn vroegst dienen de financiële middelen medio 2023 beschikbaar te zijn.

De planning wordt hiernaast weergegeven. Die gaat uit van een per maart 2022 verwacht verloop van de projecten.

De belangrijkste data en bijbehorende ‘deliverables’ zijn:

Datum	‘Deliverables’
1/1/22	Start werkgroep
1/3/22	Concept Plan van Aanpak
1/8/22	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opstellen businesscase 2. Vastgestelde verhouding eigen/vreemd vermogen 3. Doelstelling met betrekking tot participatie 4. Doelstelling met betrekking tot achtergestelde leningen
1/11/22	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vastgestelde vorm van participatie en bijbehorend rendement 2. Brochure 3. Actieplan crowdfunding
1/3/22	<ol style="list-style-type: none"> 1. Overeenkomst met leningverschaffer(s) vreemd vermogen 2. Overeenkomst met leningverschaffer(s) eigen vermogen
1/7/23	Overeenkomsten met participanten

Belangrijk om te vermelden is dat de planning afhankelijk is van veel factoren, waardoor hij regelmatig zal worden aangepast aan de omstandigheden op dat moment.

Keuzes en beslissingen over rendement

De coöperaties Duurzaam Eiland en Opgewekt Houten zijn via DOE aandeelhouder in de project-BV's. Rendement uit de project-BV's komt in eerste instantie bij DOE terecht. Als er na het voldoen aan alle financiële verplichtingen nog rendement over is ('overwaarde') beslissen de aandeelhouders of en hoe die wordt uitgekeerd aan de coöperaties.

De bestemming van uitgekeerde overwaarde wordt bepaald door de leden van de coöperatie. De coöperaties Opgewekt Houten en Duurzaam Eiland willen als beleid afspreken dat uitgekeerde overwaarde ten goede komt aan duurzaamheidsdoelen en/of de omgeving. Dat kan bij reglement. De Algemene Ledenvergadering kan daarin bijvoorbeeld bepalen dat overwaarde terecht komt in een fonds van de coöperatie. Het reglement regelt ook de besteding van het fonds. Bijvoorbeeld

investeren in duurzame projecten of het ondersteunen van het lokale verenigingsleven. Binnen de bepalingen van het reglement adviseert een commissie en beslist het coöperatiebestuur.

De projecten bieden ook indirect rendement: opbrengsten die in de omgeving blijven. Er moeten bijvoorbeeld veel zonnepanelen ingekocht worden. Voor dakeigenaren kan het interessant zijn om daar aan mee te doen: vaak scheelt het aanzienlijk in de prijs. Verder moet er werk gedaan worden om de projecten te realiseren en in stand te houden. De coöperaties willen daar liefst lokale bedrijven bij betrekken. Gezamenlijke inkoop en het aanbesteden van werk is aan de orde in de aanloop naar de bouw van de zonnevelden, dus eind 2023 of begin 2024.

Bijlagen:

1. Paragraaf 4 Financiële deelname uit de principeverzoeken De Heul en De Knoest
2. Verklaring Consortium Coöperatie Duurzaam Eiland, Coöperatie Opgewekt Houten, BHM Solar en Chint Solar d.d. 31 oktober 2021

BIJLAGE 1

Paragraaf 4 Financiële deelname uit principeverzoek De Heul¹

4 Financiële deelname

Zeggenschap: Gelijkwaardig optrekken en 100% lokaal eigenaarschap

Algemeen

Het projectplan en deze paragraaf zijn het resultaat van een langdurige en betekenisvolle ontwikkeling van de samenwerkingsrelatie tussen de ontwikkelaars en de coöperaties Duurzaam Eiland en Opgewekt Houten in de periode sinds december 2020. De gezamenlijke partijen hebben hun professionele kennis van techniek en ontwikkeling en de kennis van lokale verhoudingen en geschiedenis gebundeld, en voldoende tijd genomen om een kwalitatief hoogwaardig plan op te leveren voor invulling van 55 ha zonneveld in diverse initiatieven. Het project Zonneweide De Heul waar dit plan over gaat is er daarvan één.

Het eigenaarschap en de exploitatie van het zonneveld komt in handen van beide coöperaties. Dit zijn ledenorganisaties van, voor en door inwoners van de gemeente Houten. Door het gratis lidmaatschap zijn er geen belemmeringen om mee te doen. Inwoners kunnen als leden invloed uitoefenen op het beleid dus ook op de besteding van eventuele overwinst. Leden worden zo met elkaar verbonden waarbij het coöperatieve eigendom het bindmiddel is.

In deze paragraaf schetsen de coöperaties hoe blijvende betrokkenheid en zeggenschap van de omgeving zijn gegarandeerd, en hoe inwoners en bedrijven de kans hebben om dit project mede te financieren en te exploiteren en zo ook de lusten van het projecten ervaren.

Volledig eigendom lokale energicoöperaties

De coöperaties Duurzaam Eiland en Opgewekt Houten streven naar 100% eigenaarschap van het project. Met formeel eigenaarschap krijgen inwoners sturing op de kosten en opbrengsten van het project en wordt het materieel eigenaarschap ('het is óns veld') versterkt. Dat is zowel in de ontwikkelfase als de exploitatiefase van waarde. Tijdens de ontwikkelfase hebben direct omwonenden zeggenschap over het ontwerp, wat ook duidelijk is verwoord in hoofdstuk 3 procesparticipatie. En tijdens de exploitatiefase hebben de leden van de coöperaties zeggenschap als er beslissingen moeten worden genomen over bijvoorbeeld aanpassing van de inrichting van het project of over de besteding van eventuele overwaarde in het project (zie ook hoofdstuk 4.2) De coöperaties en de ontwikkelaar hebben de afspraken hiervoor vastgelegd in een overeenkomst. Bijlage 2 bevat de verklaring dat er een overeenkomst van die strekking bestaat.

100% Lokaal eigenaarschap wordt stapsgewijs bereikt. Voor de ontwikkel- en realisatiefase van het project richten de coöperaties samen met de projectontwikkelaar een project-BV op waarvan ieder (de twee coöperaties enerzijds, de ontwikkelaar anderzijds) 50% van de aandelen houdt. In de aandeelhoudersovereenkomst wordt vastgelegd dat de gezamenlijke coöperaties het eerste recht hebben om de aandelen van de ontwikkelaar te kopen om zo 100% lokaal eigenaarschap te bereiken.

Participeren en profiteren

Inwoners investeren mee

Iedereen kan meedoen ongeacht inkomen. Uitgangspunt van de (financiële) participatie van de coöperaties is een brede solidariteit binnen de gemeente Houten, zodat iedereen die dat wil en woont in de gemeente mee

---

¹ Paragraaf 4 uit principeverzoek voor Stroomveld De Knoest is gelijklopend. Daarom is hier volstaan met het opnemen van paragraaf 4 uit het principeverzoek voor Zonneweide De Heul. Waar Zonneweide De Heul staat kan ook Stroomveld De Knoest worden gelezen.

kan doen. Afgeleid doel is het verbinden van buitengebied en verstedelijkt gebied: de energie van de zon is er tenslotte voor iedereen!

De ontwikkeling en de realisatie van het project wordt naar verwachting voor 15% gefinancierd met eigen vermogen en voor 85% met vreemd vermogen. Het eigen vermogen moet door de aandeelhouders in de project-BV worden ingebracht. De coöperaties Duurzaam Eiland en Opgewekt Houten brengen hun aandeel daarvan in via geld dat leden ter beschikking stellen. Via de Algemene Ledenvergadering hebben ze medezeggenschap over de inzet van de coöperatie in het project. Huishoudens en bedrijven die geld ter beschikking stellen worden automatisch lid van een van de coöperaties.

Voor het beschikbaar stellen van geld zijn verschillende vormen denkbaar: bijvoorbeeld achtergestelde leningen, participaties/obligaties of certificaten van aandelen. Over de beste vorm voor dit project nemen de coöperaties later in het proces een beslissing. Bij het werven van geld passen de coöperaties de wettelijke regels toe inzake de investeerderstoets² en het tegengaan van witwassen. Mogelijk wordt een gespecialiseerd crowdfunding platform ingeschakeld om dit proces goed te begeleiden.

Omdat de coöperaties inwonersinitiatieven zijn, zullen zij in eerste instantie het benodigde geld ophalen bij inwoners van de gemeente Houten. De verwachting is dat het benodigde kapitaal in de gemeente Houten kan worden opgehaald. Om de 'kleine beurs' leidend te maken ten opzichte van kapitaalkrachtige financiers willen de coöperaties bij toewijzing van participaties/obligaties gebruik maken van de 'baksteenmethode'. Die is met succes gebruikt bij bijvoorbeeld Windplanblauw in Flevoland. Met die methode worden participaties niet toegekend op basis van moment van inschrijven of omvang van de inschrijving. Iedereen die binnen de openstellingsperiode inschrijft, krijgt eerst het kleinste aantal participaties toegewezen waarvoor ingeschreven is, gevolgd door het een na kleinste aantal, net zolang tot het doelbedrag gevuld is. De 'bakstenen' worden zo om de beurt op elkaar gestapeld, tot het muurtje af is. Inschrijvers voor kleine participaties zijn zo zeker van toekenning. Financiers die voor grote aantallen inschrijven zijn niet zeker dat zij alle participaties/obligaties krijgen toegekend. Daarmee wordt de financiële participatie zo breed mogelijk beschikbaar gesteld.

Duurzaam Eiland en Opgewekt Houten zoeken daarnaast ook naar mogelijkheden om de drempel voor mensen met een smalle beurs zo laag mogelijk te maken. Daarvan zijn goede voorbeelden van coöperaties elders in Nederland, bijvoorbeeld Zonneveld Meikade in Ede. In dat project stelt de gemeente zich garant voor deelname van mensen met een lager inkomen.

Bij het werven van financiering voor het eigen vermogen hebben inwoners van de gemeente Houten voorrang. Bepalend daarvoor zijn de postcodes binnen de gemeente. Mocht het benodigde bedrag dan nog niet bereikt zijn, geven de coöperaties de gelegenheid aan inwoners van de omliggende gemeenten om deel te nemen. Als ook dan nog niet voldoende geld beschikbaar is, wordt intekening algemeen opengesteld. De coöperaties bieden voor het verstrekken van geld vanzelfsprekend een marktconforme vergoeding waarin het risico van het project is ingeprijsd. Inwoners die geld ter beschikking stellen hebben op deze manier financieel profijt van het project.

Lokale verkoop van stroom

De coöperaties zullen onderzoeken hoe de opgewekte stroom lokaal met korting kan worden verkocht aan huishoudens en lokaal gevestigde bedrijven. Dit binnen de beperkingen die de Elektriciteitswet stelt: aanvraag van een vergunning voor energielevering is niet de bedoeling.

De mogelijkheid om stroom te kopen met korting op het tarief is een voordeel van het project voor inwoners en bedrijven in de omgeving. Dit zal via certificaten gegarandeerd worden.

Overwaarde en besteding

---

² Deze toets heeft tot doel om een consument slechts een verantwoord deel van zijn vrij belegbare vermogen te laten beleggen en om de consument meer uitdrukkelijk over de gepaard gaande risico's te waarschuwen indien de investeerderstoets een negatieve, overigens niet-bindende, uitkomst heeft.

Het zonneveld wordt geëxploiteerd in een project-BV waarvan de gezamenlijke coöperaties ten minste 50% en naar verwachting 100% eigenaar zijn. De winst die met de exploitatie wordt gemaakt valt in de project-BV.

De eigendom van de project-BV verloopt via een gezamenlijke ontwikkel-BV waarvan de coöperaties enig aandeelhouders zijn. De coöperaties benoemen en zien toe op het bestuur van de ontwikkel-BV. De project-BV keert jaarlijks de overwaarde als dividend uit aan de ontwikkel-BV. Die beslist wat er met dat geld gebeurt: investeren in ontwikkeling van andere projecten en (of) uitkering aan de individuele coöperaties.

Een uitkering aan de individuele coöperaties wordt beschouwd als 'opbrengst uit deelneming'. De Algemene Ledenvergadering van de coöperatie bepaalt de bestemming van de opbrengst. Die moet bij voorkeur in lijn zijn met de statutaire doelstelling. Het zoeken is naar een besteding van de overwaarde die het grootste effect heeft op verduurzaming. Te denken valt aan een gebiedsfonds ter bestrijding van energiearmoede ('Energiearmoedefonds'). Voor mensen met een beperkt inkomen kan de energietransitie knellend zijn. Als meer dan 10% van het gezinsbudget op gaat aan de energierekening spreken we van energiearmoede. De coöperaties streven "profijt voor iedereen" na en willen daarom onderzoeken wat de beste manieren zijn om vanuit de energieprojecten mensen die door of vanwege de energietransitie in de knel komen te helpen. Dat start al in 2022 via de Energietafel en in samenwerking met Stichting Energierijk Houten en Woningcorporatie Viveste.

Afhankelijk van de omvang van de opbrengst zouden de coöperaties ook andere duurzaamheids- en (of) inwonersinitiatieven willen steunen. Te denken valt aan:

- Ondersteuning geven bij de verduurzaming van bestaande woningen en kleine bedrijfsgebouwen met een energielabel lager dan D;
- Het ondersteunen van toekomstgerichte lokale energie-initiatieven.

In deze fase van de ontwikkeling van het project is het nog te vroeg om over besteding van overwaarde harde toezeggingen te kunnen doen: het zonneveld is er nog niet, en er is nog geen zicht op hoeveel overwaarde er in het project zit, en op welk moment.

Collectieve inkoop van zonnepanelen

De zonnepanelen voor het zonneveld worden groot ingekocht. De coöperaties onderzoeken of dakeigenaren van grote daken (ten minste 300 m² vrij beschikbaar dakoppervlak) in een straal van 2,5 km geïnteresseerd zijn om met die inkoop mee te doen. Hiermee verlagen coöperaties de drempel om beschikbaar dakoppervlak te benutten, en stimuleert de komst van het zonneveld ook dakeigenaren om te werken aan verdere verduurzaming. Dit is een mooie aanvulling op het project Zon-op-Groet-daken, waarin de coöperaties al samen optrekken met de Stichting Impact Houten. Die ontzorgt van dakeigenaren in Houten bij verduurzaming en het aanvragen van (I)SDE-subsidie.

Betrokkenheid: Lokale bedrijven en organisaties werken aan het project

Lokale ondernemers en organisaties kunnen betaald werk doen voor het project.

De coöperaties en de ontwikkelaar willen graag bedrijven uit de omgeving betrekken bij de realisatie van het project. Bijvoorbeeld voor graafwerk, het bouwen van de tafels voor de zonnepanelen en het installatiewerk. Zo komt geld dat in het project wordt geïnvesteerd in de Houtense omgeving terecht.

Dat geldt ook voor het beheer en onderhoud van het project gedurende de exploitatiefase. De coöperaties streven ernaar dat bijvoorbeeld het maaien en het onderhoud van het groen worden gegund aan bedrijven in de omgeving. Daarbij hebben de coöperaties een voorkeur voor bedrijven die mensen inzetten met afstand tot de arbeidsmarkt, en (of) mensen die werkend leren.

De omzet voor het lokale bedrijfsleven en de werkgelegenheid die het project biedt zijn ook profijt voor mensen in Houten.

De coöperaties hebben bewust nog geen verdere invulling gegeven aan het betrekken van lokale bedrijven en organisatie, omdat dit meer voor de hand ligt in het vervolgtraject wanneer de precieze invulling van het zonneveld en de daar bijhorende tijdslijnen van realisatie en exploitatie bekend zijn.

Bijlage 2 – Consortium Coöperatie Duurzaam Eiland, Coöperatie
Opgewekt Houten, BHM Solar en Chint Solar d.d. 31 oktober 2021

VERKLARING

Ondergetekenden:

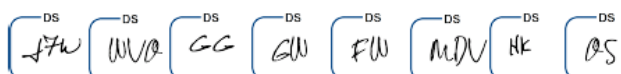
1. De coöperatie **Coöperatie Duurzaam Eiland U.A.**, statutair gevestigd te Schalkwijk, gemeente Houten, kantoorhoudende aan de Provincialeweg 69 te (3998 JK) Schalkwijk en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 78201616, hierna te noemen "**CDE**"; en
2. De coöperatie **Coöperatie Opgewekt Houten U.A.**, statutair gevestigd te Houten, kantoorhoudende aan de Koperslagersgilde 5 te (3994 CH) Houten en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 66172217, hierna te noemen: "**COH**".
3. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **BHM Solar B.V.**, statutair gevestigd te Utrecht, kantoorhoudende aan het Lucasbolwerk 10 te (3512 EH) Utrecht, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 69556601, hierna te noemen: "**BHM**";
4. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Chint Solar Nederland Projecten B.V.**, statutair gevestigd te Amsterdam, kantoorhoudende aan de Transformatorweg 38, 1014 AK Amsterdam en ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 70512957, hierna te noemen: "**CSNP**";

Partijen 1 tot en met 4 worden hierna gezamenlijk aangeduid als "**Partijen**". COH en CDE worden hierna gezamenlijk aangeduid als de "**Coöperaties**". BHM en CSNP worden hierna gezamenlijk aangeduid als de "**Ontwikkelaars**".

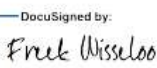
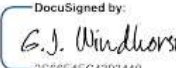
Verklaring:

Partijen verklaren dat

- A. Er een Samenwerkingsovereenkomst is getekend waarbij de Partijen gelijkwaardig en risicodragend samenwerken om twee projecten genaamd Stroomveld De Knoest en Zonneweide De Heul te realiseren;
- B. Coöperaties door deze gelijkwaardige en risicodragende samenwerking 50% eigenaarschap en zeggenschap hebben in de twee projecten en de optie, de intentie en de procesafspraken hebben om de overige 50% eigenaarschap te verkrijgen waardoor Coöperaties 100% eigenaar worden van de twee projecten.

Aldus ondertekend op 31 oktober 2021

<p>Chint Solar Nederland Projecten B.V.</p> <p>DocuSigned by: <small>04412761D69247D...</small></p>	<p>Coöperatie Opgewekt Houten U.A.</p> <p>DocuSigned by: <small>3E8884C331FD4EC...</small></p>
<p>J.O. Schweininger Bestuurder</p>	<p>G. Gerritse Bestuurder</p>
<p>BHM Solar B.V.</p> <p>DocuSigned by: <small>202E5489B074470...</small></p>	<p>Coöperatie Opgewekt Houten U.A.</p> <p>DocuSigned by: <small>7721E42154EE4FD...</small></p>
<p>H.K. Koetsier Bestuurder</p>	<p>W.A.C. van Oppen Bestuurder</p>
<p>BHM Solar B.V.</p> <p>DocuSigned by: <small>6878277D8514471...</small></p>	<p>Coöperatie Duurzaam Eiland U.A.</p> <p>DocuSigned by: <small>ED9E2B8468984F7...</small></p>
<p>F. Wisseloo Bestuurder</p>	<p>J.F. van der Worp Bestuurder</p>
<p>BHM Solar B.V.</p> <p>DocuSigned by: <small>CA59E87FF9654AA...</small></p>	<p>Coöperatie Duurzaam Eiland U.A.</p> <p>DocuSigned by: <small>2C68F4EC4393440...</small></p>
<p>M.V. de Vlugt Bestuurder</p>	<p>G.J. Windhorst Bestuurder</p>